

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front Lapja

Hatvanezres tömeg ünnepelte Szegeden az első szabad május elsejét

Leleplezték az orosz hősök emlékműveit

A szabadságot és a munkáspártok harci egységét üdvözölte Kéthly Anna Gerő Ernő a magyar dolgozók négy győzelméről és négy új feladatáról Szeged demokratikus népének hálája a felszabadító hősök iránt

Vörösben uszott a Széchenyi-tér. A park virágai közül vörös betűk és pártjelvények hirdették a harcok proletárünnepét. A házak erkélyeiről, ablakából, a gázoszlopok tetejéről, a tákrról a magyar dolgozók harci jelzavait hirdették a táblák. Vörös lobogók százai lengtek az enyhe májusi szélben. A városháza előtt **Winkler** festőművész alkotása hirdette a felszabadulás örömeit. Virágok, vörös selymek és szőnyegek díszítették a dobogót, ahonnan az ünnepség szónokai szóltak a hatalmas ünneplő és tüntető tömeghez.

A gyülekezés már a hajnali órákban megkezdődött. Kilenc órakor kezdődött a felvonulás. A dolgozók pártjaik, üzemeik előtt sorakoztak és onnan zárt négyes sorokban vonultak a Széchenyi-térre zászlóikkal és új harcot hirdető jelszavas tábláikkal. A felvonuló tömeg lelkesen tüntetett a Vörös Hadsereg és annak nagy vezére: **Sztálin** marsall mellett, a magyar reakció ellen, a szegedi Népbizottság ellen, követelte az igazságszolgáltatást, ünnepelte a munkáspártok harci egységét, éltette a füg-

getlen, szabad demokratikus Magyarországot és a magyar munkásosztály nagy vezérét: **Rákosi** Mátyást.

Az első szabad május Szegeden még soha nem látott tömegeket vonultatott az utcára. A zárt sorok fegyelme, az ünnepség izlése, fegyelmzett külsőségei bebizonyították a szegedi demokrácia hatalmas erejét, amely ismeri feladatait, vállalja a reáharuló építés nagy munkáját és elsöpör utjából minden akadályt.

Pontosan 10 órakor jelenik meg **Carjev** tábornok kíséretével a tiszti emlékmű mellett felépített emelvényen. Mögötte a Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a szakszervezetek, a város képviselői, **Chajlovics** alezredes, városparancsnok nyitja meg néhány ünnepélyes szóval az ünnepséget, átadja a szót **Carjev** tábornoknak, aki sokszáz kilométert utazott Auszterlcből Szegedre, hogy leleplezze a Szegeden elesett orosz hősök emlékművét és lerójjja a szovjet nép háláját hős fiainak emléke iránt.

A tábornok szavait magyarra fordítják

Carjev tábornok beszéde

— Elvtársak, a Vörös Hadsereg katonái, tisztjei, Szeged város polgárai! — Összegyűntünk, hogy leleplezzük a szovjet hazáért áldozatul esett hősök emlékművét, akik életüket adták a szabadságért és hazájuk függetlenségéért.

— A német fasiszta banditák megkímálták a Szovjetuniót, hogy akadályozzák népének fejlődését és életét. A németek szörnyű rabságba akarták sodorni hazánk népét és az egész szovjet népet Hitler rabszolgájává lenni. A szovjet nép azonban szereti szabadságát, nagy hazájának függetlenségét, melyet nagy áldozatokkal és óriási munkával alapított.

— A szovjet hazának ez a forró szeretete többmillió népünket harcra szólította, harcra a hazáért, a szabadságért, az életért és a mi gyönyörű jövőnkért.

— A mi szeretett vezérünknek, hadseregünk főparancsnokának, **Sztálin** hívó szavára a Szovjetunió minden egyes polgára elfoglalta helyét a fronton és a front mögött, hogy hűségesen és becsületesen szolgálja drága hazáját a győzelemért és a gyűlölt ellenség leveréséért. A fasiszta barna pestise nemcsak a mi hazánkat fenyegette, hanem az egész világ munkás-szerető népét.

— A huszadik század barbárjai, **Hitler** hóhérai a népek kulturáját akarták megsemmisíteni. A német fasiszta uralom a történelem legborzalmasabb napjait jelenti. A hóhérok, szadisták, gyújtogatók és bujtogatók vad tobzódásainak éveit. **Varsót, Kievet, Budapestet és Bécs**et a németek barbár módon szétrombolták, megsemmisítettek sokezer várost, nem kíméltek az emberiség legrsőbb érzé-

seit, sem templomokat, sem nagy embereket alkotásait, mint **Tolsztoj** és **Csajkovszki** műveit. Gyermekek, asszonyok és agok halála és szenvedése örök gyűlöletre és utálatra készítet a majdaneki fűtők, ártatlanok gyilkosai iránt.

— A Vörös Hadsereg, a Szovjetunió népe megértette, milyen veszedelmet jelentenek a hitleristák az emberiség számára és halálrohamba indultak a fasiszta barbárok ellen hazájuk és a világ civilizációjának védelmében.

— A Vörös Hadsereg évekig tartó, még soha nem látott harcra és küzdelmei széjjelrombolták Hitler legerősebb hadseregét, a szovjet hazát megtisztította az ellenségtől és most együtt szövetségeseivel befejezi a hitlerizmus szétzúzásának munkáját. **Győzelmünk zászlaja a bandita Németország fővárosa felett lengedezik.**

— A Vörös Hadsereg vitéz és hősiességű katonáinak, a nagy áldozatokkal hozott szovjet népnek köszönheti az emberiség, hogy megmenekült a német rabság borzalmaitól.

— A mai tavaszi ünnepnapon leleplezzük azoknak az emlékművét, akik harcoltak és elesetek a szovjet hazáért és az emberiség boldogságáért.

— Ezek az emlékművek emlékeztetni fognak azokra, akik elesetek és akiknek vérvél oly drága áron vétett meg a béke és a szabadság. A hősök nevei, akik a hazáért küzdöttek és az egész föld szabadságáért és boldogságáért ontották véréüket, emlékeztetünkben és szíveinkben maradjanak halhatatlanok. Ahitattal fog a magyar nép neveikről megemlékezni és ahitattal gondol egész Európa felszabadított népe a szabadságért és

életért vívott harcban elesett hősökre.

— A győzelem napján, amely már közel van, a szovjet nép és a szabadságot és békét szerető emberiség megemlékezik hazájának hős fiairól, akik életüket adták az örömteljes élet jogaiért, a haza szabadságáért és függetlenségéért.

— Örök dicsőség a szabadságért és hazánk függetlenségéért elesett hősöknek!

— Halál a német rablókra! Az ünneplő tömeg megilletődve hall-

gatja a szovjet hősök hallhatatlanságát hirdető mondatokat. Az ünnepélyes meghatódott csendben a szovjet hadsereg egy tisztje, majd egy altisztje emelkedik szólásra. A hallgatóság nem érti orosz szavait, de átérzi azol tortalmát, amely nem lehet más, mint bajtársi bucsu az itt elhantoltaktól, az örök emlék ígérete. Szeged demokratikus népe soha nem felejt el ezeknek a hősöknek sirját virágokkal borítani. A város és a magyar kormány nevében **Valentiny Agoston** igazságügyminiszter vette át a két emlékművet.

Valentiny Agoston beszéde

— Vörös Hadsereg hős katonái! Szeged népe!

— A diadalmos Vörös Hadsereg emlékműveket állít felvonulásának útján. Mi magyar dolgozók eszmélünk rá, hogy ezek az emlékművek számunkra a felszabadulás és a szabad májusok utjelzői is.

— Együtt ünneplünk ma a Vörös Hadsereg katonái és az első szabad május elsejét köszöntő magyar dolgozók. Gondoljunk hálával azokra az elesett hősökre, akik önfeláldozással megnyitották számunkra a felszabadulás útját és a győztes Vörös Hadsereg minden katonájára. Allítsunk róluk szívünkben örök emléket.

— A szabadság levegőjétől és a tavasz fuvallatától meglehetett magyar dolgozók részére felejtetetlen marad e felemelő ünnepség, úgy is mint a nagy Szovjetunió megértő jóindulatának és a magyar dolgozók egységének ünnepe.

— Amikor az Ideiglenes Magyar Nemzeti Kormány és Szeged város közönsége nevében az emlékműveket megőrzésre átvesszük, tegyük fogadalmat arra, hogy mindenkor emlékművekhez járulunk erőt meríteni a magyar nép teljes szabadságához vezető úton, valamint a zebb és boldogabb jövő felépítése útján.

— Magyar dolgozók! Az első szabad május elseje ünnepi hangulatában kiáltunk a Vörös Hadsereg hős katonáival együtt lelkesedéssel:

Eljen a hatalmas Szovjetunió!
Eljen a diadalmos Vörös Hadsereg!
Eljen a nagy **Sztálin** marsall!
Eljen a szabad és független Magyarország!

Tombác Imre beszéde

Munkások! Elvtársak! Szeged és környéke dolgozói!

Köszöntöm harcos soraitokat a vörös május elsején. Magyarország proletáriátusa hosszú idő után ma először ünnepli nemcsak szívében, hanem külsőségeiben is szabadon a munkásságnak ezt a nemzetközi ünnepét. A magyar dolgozók számára külön jelentősége van 1945 május elsejének. **Nem mint elnyomottak, hanem mint vezető osztály szereplünk most.** A hős szovjet katonák emléke előtt hálás szívvel

Halál a német fasiszma!
Felhangzik az orosz himnusz, vigyázállásba merevedik a tömeg. A szemekben ott ragyog a fogadalom, nem felejtjük el felszabadítóinkat! A májusi napnál jobban melegít a lélekben felgyült szeretet a Szovjetunió népei és katonái iránt, akik elhozták nekünk a májusi ünnep szabadságát is. **Carjev** tábornok helyezi el az emlékműveken az első koszorukat. A gyászinduló hangjai közben tisztelgő sortűzek dörrennek az ég felé. A tábornok után a pártok, a város, az üzemek, a rendőrség kosszoruait helyezi el az emlékműre, amely mellett magyar és orosz katonák közös gárdája ad diszórseget. A magyar hadsereg nevében **Orley** ezredes helyezi el a hatalmas vörös koszorut. A Nemzeti Bizottság nevében **Donázy** Kálmán viszi fel Szeged koszoruját. Hosszu sorban hozzák a koszorukat a falvak, a városok dolgozói, a Nemzeti Segély elárvult pesti gyermekvendégei, a demokratikus ifjúság, a Demokratikus Nők Szövetsége, a szakszervezetek hosszú sora, postások, vasutasok. Virágdomb, koszoruerdő magasodik az emlékművek körül. Szeged népe szeretetének és hálájának megnyilatkozása ez.

Az emlékmű elől a városháza előtti emelvényre szerelik át a mikrofont. Megkezdődik a május elsejei politikai népgyűlés. A munkásdalárda május dala után **Tombác Imre** lép az emelvényre.

Valentiny miniszter beszéde után még **Kapusztyin** százados és **Natalcsenko** őrmester mondott rövid beszédet.

tiszteleg Szeged dolgozó népe. Szabad május ünnepén megemlékezünk azokról, akik életüket áldozták a szocializmusért. Testvéri üdvözlöt azoknak, akik még mindig fasiszta rabságban sanylődnek. Üdvözlötünk küldjük a Szovjetunió népeinek és minden ország proletáriátusának.

A három rendező szerv: a Magyar Kommunista Párt, a Magyar Szociáldemokrata Párt és a Szabad Szakszervezetek nevében üdvözölöm az ünnepi nagygyűlés résztvevőit: **Carjev** tábor-